

Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat

Nevelőszülői Hálózat

Tájékoztató leendő nevelőszülőknek

:1081 Budapest, Alföldi u. 9-13.

:1430 Budapest Pf.: 20

: 3232-900

: 3232-911

www.tegyesz.hu

neveloszuloiszolgalat@tegyesz.hu

Kedves Leendő Nevelőszülők!

A nevelőszülői hivatásról számos hiedelem, kedvező, vagy éppen kimondottan negatív vélemény hallható, olvasható. A közvélemény gyakran fogalmaz meg leegyszerűsített és szélsőséges ítéleteket. Az emberek egy csoportja gyanakvással figyeli a nevelőcsaládok tevékenységét, míg mások rendkívülinek tartják vállalásukat. Mint mindenkor, a szélsőséges és kizárólagos ítéletek ebben az esetben sem helytállóak, s forrásuk a témával kapcsolatos információhiány.

A nevelőszülővé válás nem egyetlen döntés eredménye, hanem hosszabb - jogi, lélektani - felkészülés előzi meg. Ennek során természetesen számíthatnak a gyermekvédelmi szakemberek ismereteire, tapasztalataira és segítségére.

A nevelőszülőknek világos és körülhatárolt feladatuk van, az, hogy biztonságos otthont nyújtsanak a náluk elhelyezett gyermekek számára addig, amíg nem kerülhetnek vissza saját vérszerinti családjukba, vagy végleges, örökbefogadó családba. Talán a legfontosabb tudnivaló ezzel kapcsolatban az, hogy nem a vérszerinti szülők, a vérszerinti család másolása a dolguk, hanem családi minták nyújtása, és ezzel egyidejűleg a vérszerinti családdal való kiegyensúlyozott kapcsolattartás. Elsődleges feladatuk, hogy tartsák szem előtt a gyermek valóságos érdekeit, s ami talán még ennél is nehezebb, formálják át úgy saját motivációikat, érzelmeiket, hogy vállalásuknak eredményesen eleget tudjanak tenni.

Az alábbiakban összefoglaljuk a nevelőszülők jogi értelemben is körülhatárolt feladatait, valamint tájékoztatást adunk a nevelőszülővé válás menetéről. Reméljük, hogy ezzel segíthetünk Önöknek abban, hogy helyes döntést hozzanak, és későbbi munkájuk sikeres legyen.

Nevelőszülő csak az lehet, aki:

- magyar állampolgár, illetve bevándorolt vagy menekültként elismert személy
- cselekvőképes, büntetlen előéletű
- nem áll fenn vele szemben a Gyvt. 15.§. (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok (lásd 5. old. 6. pont)
- 24. életévét betöltötte
- a gondozott gyermek és közte legalább 18, legfeljebb 50 év korkülönbség van
- a nevelőszülői felkészítő tanfolyamon részt vett
- fizikailag és pszichésen alkalmas a gyermeknevelésre (a vizsgálatokat a háziorvos és szükség esetén a Szakszolgálat által felkért szakemberek végzik)
- otthona, környezete alkalmas a gyermeknevelésre (a gondozott gyermek számára nemenként külön szobát tud biztosítani, ahol az egy gyermekre jutó létfér legalább 6 m²)
- házastársa illetve élettársa elhatározásához hozzájárul

A nevelőszülő feladatai

- otthonában ellátja a gyermek nevelését, gondozását (egy egyéni gondozási-nevelési terv alapján), valamint ha vállalja, elláthatja a gyámhivatal határozata alapján a gyermekvédelmi gyám mellett a gyámság meghatározott feladatait
- gondoskodik a megfelelő oktatásról, képzésről (ha szükséges, speciális foglalkozásról is)
- felkészíti a gyermeket az önálló életvezetésre
- biztosítja a vérszerinti szülőkkel való kapcsolattartást a gyámhivatal határozatának megfelelően

- elősegíti a gyermek visszakerülését a vérszerinti családhoz, vagy ha ez nem lehetséges, segíti örökbefogadó családhoz való kerülését
- vállalja a gyermek nagykorúsága után is gondozását, lakhatását
- együttműködik a Gyermekvédelmi Szakszolgálat, a gyámhivatalok és a gyermekjóléti szolgálatok szakembereivel, tájékoztatja őket munkájáról.

Ezek a legfontosabb elvárások, feladatok, melyeket a jogszabályok megfogalmaznak, s amelyhez nevelőszülői tanácsadójuktól, valamint a gyermekvédelemben dolgozó szakemberektől segítséget kapnak.

Most nézzük, hogyan történik a jelentkezés a gyakorlatban!

A nevelőszülővé válás menete

1. A Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat elsősorban Budapestről és a főváros agglomerációs körzetéből fogad jelentkezőket. Telefonon és személyesen adunk információt, a jelentkezőktől motivációs levelet kérünk.
2. A motivációs levél beérkezésével tekintjük hivatalosnak a jelentkezést. Ezt követően személyes meghallgatásra hívjuk a jelentkezőt együtt élő házastársával, élettársával együtt. A team-meghallgatáson részt vesz a területileg illetékes nevelőszülői tanácsadó, a nevelőszülői hálózat pszichológusa, és a leendő képző vagy a nevelőszülői hálózat képzési felelőse.
3. A megbeszélést követően az ott megbeszélte sorrend szerint a nevelőszülői hálózat szakemberei - az illetékes nevelőszülői tanácsadó és a leendő képző - környezettanulmányt készít a jelentkező otthonában, illetve pszichológiai vizsgálatra kerül sor.
4. A jelentkezőnek és a felnőtt családtagoknak be kell szerezniük egy három hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítványt.

5. Az egészségügyi, fizikai alkalmasságot háziorvosi - esetleg szakorvosi - véleménnyel igazolni kell.
6. A jelentkezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy nem folyik ellene eljárás, illetve nem ítélték el jogerősen gyermek sérelmére elkövetett szándékos bűncselekmény miatt, szülői felügyeleti jogát a bíróság nem szüntette meg, illetve nem szünetelteti gyermeke nevelésbe vétele miatt(Gyvt. 15.§. (8)).
7. A leendő nevelőszülőnek a törvény által kötelezően előírt 500 órás, az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő, nevelőszülői szakképesítést adó felkészítő tanfolyamon, vagy a 60 órás nevelőszülői felkészítő képzést követő Központi Oktatási Program (KOP) szerinti képzésen kell részt vennie. A jelentkező képzettségének megfelelően az OKJ tanfolyam bizonyos óráinak látogatása alól felmentést kaphat, de a modulzáró vizsgák letétele mindenki számára kötelező.

A nevelőszülő családjába gyermeket fogadhat:

- az OKJ tanfolyam elvégzését követően,
- az OKJ tanfolyam első modulzáró sikeres vizsgáját követően
- a 60 órás felkészítő tanfolyamot követően

E két utóbbi esetben a gyermek kihelyezését követően a foglalkoztatás megkezdésétől számított két éven belül eredményesen el kell végezni az OKJ vagy a KOP tanfolyamot.

8. A nevelőszülőnél a saját gyermekkel együtt legfeljebb hat gyermek és fiatal felnőtt nevelkedhet egyszerre. A gyermekek létszámát befolyásolják a környezeti adottságok, a nevelőszülő személyes tulajdonságai, és a felkészültségén túl a nevelt gyermek(ek) szükségletei is. A nevelt gyermekek számát a jogszabályi előírások figyelembe vételével a működtetővel együtt kialakított közös döntés határozza meg. A nevelőszülői feladatok vállalása foglalkoztatási jogviszonyban történik.

9. A Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által kiadott működési engedély birtokában a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat írásbeli keret-megállapodást köt Önnel a nevelőszülői jogviszony általános kérdéseiről. Ezután megkezdődhet annak a gyermeknek a kiválasztása, akinek az Ön családjára van szüksége. Az Önnél elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt befogadásáról kiegészítő megállapodás készül. A nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony a keret-megállapodás alapján attól az időponttól jön létre, amelytől kezdve a gyámhatóság a határozatában a gyermek gondozási helyeként a nevelőszülő háztartását határozta meg.
10. Ha a szakemberek és Önök együtt megtalálták ezt a gyermeket, akkor a helyezési értekezlet után egy pár hetes ismerkedési, barátkozási időszak következik. Ez alatt kialakul az a kezdeti bizalom, melyre a további kapcsolat épülhet. Ideiglenes hatályú elhelyezés esetén erre nincs mód, hiszen a gyermek azonnali elhelyezésével szükséges megszüntetni a kialakult veszélyhelyzetet, mely az ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőtől nagy empátiát és szakértelmet igénylő feladat.
11. A tervezési értekezleten készül el a gyermekekre vonatkozó elhelyezési javaslat és egyéni elhelyezési terv, amelyet a Szakértői Bizottság javaslatával együtt a Szakszolgálat felterjeszt az illetékes gyámhivatalhoz, ahol tárgyalás keretében történik meg a döntés a nevelőszülői családba helyezéséről. A nevelőszülői kihelyezésről a gyámhivatal határozatot hoz, s ezután kerülhet a gyermek ténylegesen is a családba. A Gyermekvédelmi törvény értelmében a nevelésbe vétellel a nevelőszülői családba kerülő gyermek számára gyermekvédelmi gyám kerül kirendelésre.
12. A nevelőszülő természetesen ezután sem marad magára: a Gyermekvédelmi Szakszolgálat nevelőszülői tanácsadója folyamatosan segíti őt munkájában, támogatja a felmerülő problémák megoldásában, kezelésében. Ehhez a Nevelőszülői

Hálózat pszichológusai is segítséget nyújtanak. A nevelőszülő működésétől kezdődően évente legalább hatórás, legfeljebb tizenkét órás továbbképzésen köteles részt venni, melyet a Szakszolgálat biztosít számára.

Anyagi juttatások

A nevelőszülőt arra az időszakra, amíg a gyermeket a saját háztartásában neveli, nevelési díj valamint ellátmány illeti meg.

- A nevelési díj az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 120%-a, különleges szükségletű gyermekek esetén 140%-a, speciális szükségletű gyermek esetén pedig 150%-a.
- Az ellátmány az éves nevelési díj 25%-a, melyet a nevelési díjjal együtt havonta folyósítunk.

Ezen összeget, valamint a gyermek után járó családi pótlékot, amit a nevelőszülő igényel meg, a gyermek megfelelő ellátására kell fordítani.

A nevelőszülőt tevékenységéért a foglalkoztatási jogviszony fennállásának időtartama alatt díjazás illeti meg. A nevelőszülő díjazása az alapidíjból, a kiegészítő díjból és a többletdíjből áll.

A nevelőszülőt a foglalkoztatási jogviszonyának fennállása alatt alapidíjként havonta legalább a minimálbér 30%-a illeti meg.

A nevelőszülőt az alapidíjon felül minden egyes nála elhelyezett gyermek, fiatal felnőtt után kiegészítő díjként havonta legalább a minimálbér 20%-a illeti meg.

A nevelőszülőt az alap- és kiegészítő díjon felül minden egyes nála elhelyezett speciális vagy különleges ellátási szükségletű gyermek után többletdíjként havonta legalább a minimálbér 5%-a illeti meg.

A nevelőszülőt kizárólag az alapidíj illeti meg a gyermek, fiatal felnőtt kollégiumi, diákotthoni elhelyezésének időtartamára. Ha a gyermek, fiatal felnőtt a tanítás nélküli pihenőnapok kivételével

tanítási szünet, betegség vagy egyéb ok miatt nem a kollégiumban, diákotthonban, hanem a nevelőszülő háztartásában tartózkodik, a nevelőszülő az alapidíjon felül a kiegészítő díjra, valamint a speciális vagy különleges szükségletű gyermek után a többletdíjra is jogosult.

Részletes jogi információk:

1997. évi XXXI. törvény „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról” (a szövegben Gyvt.)

15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

513/2013. (XII. 29.) Korm. Rendelet a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony és a helyettes szülői jogviszony egyes kérdéseiről

29/2003. (V.20.) EszCsM rendelet a helyettes szülők, a nevelőszülők, a családi napközit működtetők képzésének szakmai és vizsgakövetelményeiről, valamint az örökbefogadás előtti tanácsadásról és felkészítő tanfolyamról

37/2013. (V. 28.) EMMI rendelet az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről

További információkkal, bővebb tájékoztatással szívesen állunk rendelkezésére:

Fülöpné Andrékó Klára képzési felelős ☎: 3232-938
Földesi Tamás mb. osztályvezető ☎: 3232-936

Személyesen: 1081 Budapest, Alföldi u. 9-13.
e-mail: neveloszuloiszolgalat@tegyesz.hu